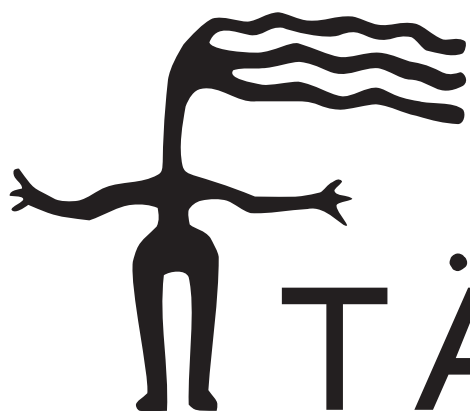

E D E T A B E L

Edukamad raamatud jaanuar – juuli 2004

1. Ene Rämmeld. *C'est la vie* 1440
2. Sofi Oksanen. *Stalini lehmad* 1320
3. Enno Tammer. *Elu jõud* 1310
(+ Suur Eesti Raamatuklubi 6000)
4. Elme Väljaste. *Kahetsus* 1240
5. Jim Davis. *Garfield ja sõbrad* 1190
6. Enno Tammer. *Ümber Euroopa* 1000
7. Baskini kogutud anekdootid 990
(+ Suur Eesti Raamatuklubi 7000)
8. Mart Juur, Andrus Kivirähk. *Wremja*. Zorro märk 940
9. Erich Maria Remarque. *Arc de Triomphe* 935
(+ Suur Eesti Raamatuklubi 7000)
- 10 1000 põhjust sind armastada 800

U U D I S E D

FRANKFURTER
BUCHMESSE

Meil on Frankfurdi raamatumessil oma boks

Sel aastal on kirjastusel Tänapäev 6.–10. oktoobrini toimival maailma suurimal raamatumessil Frankfurdis eraldi messiboks.

Selle eraldasid Frankfurdi raamatumess ja Saksamaa Välisministeerium Tänapäevale kui Saksa kirjandust eesti keeles edukalt tutvustanud kirjastusele.

Tänapäev asub messil hallis 6.0 boks number C920. Samas hallis on ka Eesti Kirjastuste Liidu ja õpik kirjastuse Koolibri boksid.

Täiesti täisealine

Kunagine raadioajakirjanik ja praegune ärinaine Elme Väljaste on kirjutanud kolme aasta jooksul viis raamatut: “Kiusatus”(2002), “Kimbatuse”(2003) ja “Kahetsus”(2004) moodustavad triloogia naispeategelase Helena elust; “Kordussaaed”(2003) annab tõsielupildi Eesti uusrikaste linnajao sekeldustest.

Selle aasta augusti lõpus ilmuv “Täiesti täisealine” on aga noorsooromaan 18-aastase tütarlapse iseseisvumisest Saksamaal lapsehoidjana palka teenides. Elme Väljaste romaanid on elulised ja lugujate seas väga populaarsed.

Vastab Elme Väljaste

Miks üldse hakkasite romaane kirjutama?

Olen olnud terve elu omaette mõtiskleja, kõrvaltvaatleja, peensusteni nähtu kirjeldaja, ka teiste inimeste õnne või valu endast läbilaskja. Olin salaja unistanud, aga mitte julgenud alustada raamatu kirjutamist. Ühel hommikul, see oli 7. novembril aastal 2001, käisin energiapilte maaliva Salme Allikheina juures. Proua joonistas oma nägemust, nuttis, naeris, kurtis külmavärinaid. Rasvakriit jättis paberile täispurjes laeva, vormusid teokarbid, milles väikesed lapsukesed sees. Ta olla näinud minus loovust. Koju jõudnud, istusin otsustavalt arvuti taha ja kirjutasin veel samal päeval oma esimese raamatu esimesed read. Küllap oli tahe minus nii suur, et nüüd on neid “lapsukesi” kokku juba viis. **Kui palju kirjutamisainet leiab väikese Eesti igapäevaelust?**

Ainult siit ma ideid ammutangi. Õnneks olen elanud algul Pääskülas ja nüüd elan Pirita-Kosel. Individuaalrajoonid oma aia-keste ja kardinatega varjatud akendega on mälestustesse jätnud ülimalt huvitavaid fantaasiamänge. Piisas vaid näha uhket valmivat individuaalelamut, mille teist korrust ehtis poolkaares toretsev rõdu, nõõril lehvimas roosad stringid ja muu kuivama pandud intiimpesu, kui käivitus fantaasia: kui selles majas elaks näiteks Enn Kõvamees... Nii sündis “Kordussaaed”.

“Kimbatuse” kõige suuremaks väärtuseks (iseenda jaoks) pean kahe aidsihäige noormehe puhtsüdamlikku jutustust elust enne ja pärast haigestumist. Põimis nende elulood raamatukangelase Helena saatusega.

Millised teemad on teile eriti südamelähedased?

Inimsuhted ja meid ümbritsev elu. Ühesõnaga – tänapäev.

Kuidas suhtuvad teie kirjutamisse pereliikmed?

Väga hästi. Kui mul kirjutamise vaim peale tuleb, siis pestakse nõud ja niidetakse muru ilma minutagi. Tütar Helena aitas tublisti kaasa nüüd ilmuva “Täiesti täisealine” kirjutamise juures, rääkis oma lugusid ja oli ka käsikirja esimene lugeja. Poeg Härmo on hellitusnimeks saanud arvutigeenius – mul on olemas kõik võimalused kodus või ka üksikul saarel kirjutamiseks. Abikaasa Vellot kutsun finantsgeeniuseks – ilma tema abita poleks olnud kõigepealt neid lapsi ja seejärel kõike muudki.

Kui palju olete tuttavate käest saanud pahandada, et olete nende elust justkui maha kirjutanud?

Mitte kordagi. Kõik, kellest olen kirjutanud, on rääkinud täiesti vabatahtlikult. Kasutatud pole mitte mingisuguseid piinamisvahendeid. Ainus relv, mida oman, on raadiomajast enam kui kahekümne aasta-ga omandatud oskus inimesi küsitleda ja

Elme Väljaste lubab veel enne talve uuest raamatust rääkida.

jutustama panna. Rääkida soovijaid on paraku rohkem, kui ma kuulata ja kirjutada jõuaks. Kummaline on hoopiski see, et täiesti võhivõõrad lugejad on tagasisides maininud, et see või teine lugu oleks just nagu nende elust maha kirjutatud. Ju siis olen tabanud eestlasele tüüpilisi olukordi ning probleeme.

Mil määral ja millist kriitikat talute?

Mõtlen vahel, et kellele võiksin jalgu jätta või halba teha, kui kirjutati Eesti elust nii nagu mina seda näen? Ometi kardan

õelat ja kurja kriitikat. Õnneks pole sellist õieti olnudki ning loodan, et ei tulegi. Lahmivat, ühest leheküljest saadud muljet poleks õiglane paberile panna.

Mis on järgmise raamatu teema?

Oli vihmane ja külm suvi. Inglise vormirõivaid, mida müün igapäevaelus kataloogi abil, tellitakse suvekuudel vähem. Niisiis oli mõnus mõnel päeval hommikust õhtuni segamatult kirjutada. Kui Tänapäev pole minust veel tüdinenud, siis kuulete enne külma tulekut, millest praegu pooleliolev raamat jutustab.

U U S R A A M A T

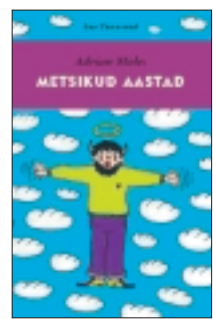
Väike rüütel avab lasteraamatute sarja

Kui Eesti Lastekirjanduse Teabekeskus, ajakiri Täheke ja kirjastus Tänapäev lastejuttude võistluse “Minu esimene raamat” välja kuulutasid, lootime, et ehk saame vähemalt mõne asisema tüki, mille sobiks kaante vahele panna. Tuli aga palju töid, neist pea kümmekond avaldamiskõlblikku. Esimesena parematest juttudest ilmub Henno Kõo “Väike rüütel Rikardo”, mõnus ja vanameistrile omasete viguritega lugu väikesest rüütlisest, kes oma ametis alles üsna kogenematu, kuid seda südikam ja õpihimulisem. Seiklused, millesse Rikardo satub ja tegelased, kellega kohtub, pole just kõige harilikumad, aga ega üks rüütel rännates eriti harilike seiklustega arvestada saagi.

Raamatusse on pildid joonistanud Ülo Pikkov, sarja kujundab Dan Mikkin.

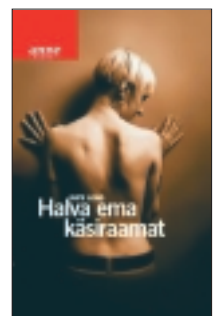
Adrian tembutab jälle

Adrian Mole'i päevikute järg on jõudnud neljanda raamatu ja viienda päevikuni, “Adrian Mole: Metsikud aastad”, milles sündmused Adriani 23. eluaastast. Lasteraamatutena alanud sari on sellega jõudnud täisikka, noorukist on sirgunud mees, kuid selle päeviku igalt leheküljelt vaatab siiski vastu seesama Adrian, kes kümme aastat varem: naivse võitu, õrna hinge ja lennuka fantaasiaga poiss, kelle meeletut annet maailm kuidagi tunnustada ei taha.

Käsiraamat Briti edetabeli tipust

Kate Longi “Halva ema käsiraamat” jõudis pärast ilmumist Inglismaal üsna kiiresti edetabelite tippu ning püsis seal mõnda aega. Tegu pole siiski ei käsiraamatu ega nõuanete, vaid looga ühe perekonna kolme põlvkonna naistest, kelle suhted kisuivad keeruliseks, kui neist noorim, Charlotte, rasedaks jääb. Ta ema ja vanaema arvates kaugele liiga noorelt. “Halva ema käsiraamat” on lugu ühest aastast nende elus.

Rohkem ilusaid raamatuid

Iga raamatut kirjastama hakates mõtleme, kuidas sellest ilus raamat vormida. Aga milline on ilus raamat? Ilusas raamatus on kõigepealt korralikult tõlgitud-kirjutatud-toimetatud tekst. See on vastavalt oma laadile paigutatud sobivasse maketti. Vajaduse korral juurde lisatud korralikult skaneeritud ja puhastatud fotod, joonistused, muud illustratsioonid. Teksti küljendamisel on järgitud elementaarseid reegleid: üksikut rida ei tõsteta järgmise lehekülje algusesse, välditakse ebasoovitavaid poolitusi jne.

Ja siis kaas, see kõige silmatorkavam osa raamatust. Kiri, värvid, illustratsioonid, paigutused, kõik peab kokku mängima ja terviku moodustama. See ei ole ainult maitse küsimus, vaid eelkõige kujundaja professionaalsus, mis tegelikult algab lihtsate algtõdede järgimisest ning areneb samm-sammult paigutusest raamatukunstiks. Algul peas, edasi juba paberil, arvutis. Ainult lihtsast käsitööoskusest ei piisa. Raamatuga peab leidma oma suhte, kujundusse peab panema oma sädeme. See peab edasi kanduma ka trükikotta, sest lõpptulemuse määravad ikkagi trükimasinad.

Raamat on kollektiivne looming. Selle kõige tundlikum lüli on kujundaja, kõige kriitilisem kirjastaja, kõige tehnilisem trükkija.

Ja mis raamatule kujundust planeerima hakates selgub? Raamatukujundajaid on Eestis liiga vähe, tippkujundajad veel vähem. Viimased on muidugi väga hõivatud. Mõned noored ja lootustandvad küll oskaksid, kuid ei pea kinni tähtaegadest, veavad alt ja keeravad lõpuks kiirustades vaid mingi käki kokku – lootuses, et ehk läheb läbi. Teised andekad noored teenivad reklaamibüroodes mitu (kümme?) korda rohkem kui raamatut kujundades, lubades endale aastast paar-kolm korda luksust kujundada mõni ilus raamat. Kunstiülikoolis tuli sisse liiga pikk vahe, enne, kui taas on hakatud raamatukujundajaid kaasaegsel tasemel koolitama. See on aga pikaajaline protsess.

Väga soiku on vajunud ka võistlused “25 kaunimat raamatut” ja “5 kaunimat lasteraamatut”. Ei ole seda oma südamasjaks võtnud Kultuuriministeerium ega Eesti Kirjastuste Liit. Vaid Eesti Kujundusgraafikute Liidu paar missioonitundega kunstnikku koos Eesti Rahvusraamatukoguga üritavad võistlust mingilgi moel elus hoida. Võrdluseks olgu lisatud, et Leedu kaunimate raamatute võistlust organiseerib kultuuriministeerium koos kunstnike liidu ja kunstiakadeemiaga. Peapreemia oli näiteks 2003. aastal 3000, teine preemia 2000, kolmas 1250 litti. Kümme järgmist parimat said igaüks 375 litti. Lisaks eripreemiad Leedu Kunstnike Liidult ning noore raamatukunstniku preemia Vilniuse kunstiakadeemialt. Ja kõigele krooniks ilus kataloog kaunitest raamatutest.

Meie “kataloogiga”, mis hõlmab 2002. ja 2003. aasta võistlusi, on nii, et selle klammerdatud brošüüri väljaandmiseks pidi abi otsima Papyruse paberitarnijalt, Greifi trükikojalt, Apollo Raamatult. Ning nad kõik on lubanud aidata. Sest kultuuriministeeriumi poolt eraldatud 5000 krooniga küll kuidagi hakkama poleks saanud. See, et taolist võistlust riiklikult ja erialaliitude kaudu ei aidata, tähendab, et raamatukunsti nad ei väärtusta.

Huvitav, miks küll? Polegi aru saanud.

Nii see ring sulgubki.

Aga kõik me tahame osta, kinkida, lugeda või lihtsalt vaadata ilusat Eesti raamatut.

TIINA TAMMER

REPLIIK

Kui selle aasta juunis ilmus Tänapäeva vahendusel Seppo Zetterbergi raamatu “Jüri Vilmsi surm” eesti-keelne tõlge, hakkas pihta tuttav laul nagu pärast Martti Turtola raamatu “Prseident Konstantin Päts” ilmumist: “Miks ja mis õigusega kirjutavad Eesti suurkujudest soomlased?” Eks peamine põhjus on ikka see, et meil endil on kodutöö tegemata. Tänapäev ei avaldanud Vilmsi ega Pätsi elulugu niisama, vaid tegu oli tõlkimist väärivate teostega. Ühest küljest on eestlasi vähe ja kirjutajaid veelgi napimalt: et kirjanik ei tunne enamasti piisavalt ajalugu ja ajaloolane ei mõista kirjutada. Ent midagi jääb ka pealehakkamise taha ja vaevalt et kõike otsustab raha. Viimase aasta jooksul on mõned meie enda kirjutatud ajalooramatud siiski ilmunud – ehk näeb neid käsikirju nüüd sagedamini? Tänapäev on head asja alati valmis avaldama.

Talvesõja diplomaatiline köögipool

“Kui mägironija libastub ja sügavikku langeb, siis tema surma põhjust analüüsides ei võeta üldiselt arvesse gravitatsiooniseadust, mägede moodustumist mõjutanud geoloogilisi vapustusi ega isegi neid psüühilisi ilminguid, mis ahvatlevad mõningaid inimesi eluga riskides mäetippudele ronima.”

Nii alustab Max Jakobson oma raamatut “Talvesõja diplomaatia”, mis ilmus 1955. aastal. Tollal, kõigest kümme aastat pärast Teise maailmasõja lõppu, oli sellise raamatu ilmumine vapustav sündmus. Max Jakobson on praeguseks üks tuntumaid soomlasi, tunnustatud mõtleja ja poliitiline kolumnist.

Ent 1955. aastal polnud Max Jakobson kaugeltki nii tuntud, ta oli töötanud ajalehe Uusi Suomi korrespondendina Londonis ja siirdunud Soome Washingtoni saatkonda pressinõunikuks. “Talvesõja diplomaatia” oli Jakobsoni esimene tähelelend. 1950ndate aastate Soomes oli seni puudunud terviklik käsitlus Talvesõjast, sageli oli ametlik seisukoht Talvesõtta teatud tauniva või piinlikkust väljendava varjundiga. Max Jakobson meenutab: “Teleajakirjanik küsis minult, keda võib pidada süüdlaseks Talvesõja puhkemises. Vastasin: “Kas mitte Stalin?” Intervjueerija täpsustas jalamaid: “Ma pean silmas Soome poolelt.””

Jakobson kirjutas Talvesõja Teise maailmasõja globaalsesse konteksti. Soome kavatsused hoida kõrvale suurriikide omavahelisest kemplemisest olid loogilised, kuid sageli ebarealistlikud. Saksa jõuline relvastusprogramm ja Nõukogude Liidu ekspansionistlikud kavatsused teravdasid rahvusvahelist olukorda, seejärel aga sõlmiti Molotov-Ribbentropi pakt.

Kui Nõukogude Liidu surve tuli avalikuks ja Soome otsis abi oma Põhjala naabritelt, langes riigile osaks viisakas kaastunne, aga mitte mingit konkreetset abi. Jakobsoni sõnul oletas Soome valitsus, et kindlustuspoliis kehtib, ehkki sissemakset polnud ise tehtud. Ta arvab, et sõjaline liit Rootsiaga oleks võinud Talvesõja puhkemise ära hoida. USA ei soovinud end järjekordse Euroopa sõjaga siduda, Suurbritannia ja Prantsusmaa teatasid ametlikult oma toetusest, kuid see oli rohkem formaalsus. Soome valitsus pidi balansseerima rahva avaliku arvamuse ja diplomaatiliste mängude vaekaussidega – ning sai sellega hakkama.

AJALUGU

Ristisõjad Läänemere kallastel

Lugu sellest, kuidas eestlastest “eurooplastest said”, on meile kõigile juba koolipõlvest teada ning Lembitu, Jüriöö ja seitsmesaja-aastane orjapõlv tähendavad ilmselt midagi igale eestlasele. Kuid seniajani on eesti keeles olnud väga vähe lugeda selle kohta, kuidas said “eurooplasteks” teised Läänemere ääres elavad rahvad, rääkimata sellest, et sõnas või pildis oleks selle kohta olemas mingi kokkuvõtlik ülevaade.

Seda lünka täidabki Eric Christianseni raamat “Põhjala ristisõjad”. Algselt juba veerand sajandi eest ilmunud ning seitsme aasta eest tublisti ümbertöötatud teos on jäänud tänini ainulaadseks teoseks, mis võtab kokku kogu Läänemere piirkonna “tsiviliseerimise” loo. Ühtede kaante vahe-

Max Jakobson, üks tuntumaid soomlasi, tunnustatud mõtleja ja poliitiline kolumnist. FOTO: POSTIMEES/SCANPIX

1965–1972 oli Max Jakobson Soome esindaja ÜRO-s, hiljem suursaadik Stockholmis ja 1975–1984 Soome Majandus- ja Poliitikauuringute Keskuse EVA tegevdirektor. Tal on paljude Soome ja teiste riikide aumärkide kõrval ka Maarjamaa Risti I klassi orden.

Soomes on arvatud, et “Talvesõja diplomaatia” võis 1955. aastal ilmuda ainult tänu president Paasikivi valitsusajale, 1960.–1980. aastatel oli soomestumine juba nii tugev, et nii julge raamatu ilmumi-

ne võinuks jääda unistuseks. 1971. aastal oli Max Jakobson Sithu U. Thanti järel üks võimalikke kandidaate ÜRO peasekretäri kohale ning väidetavalt olnud just raamat “Talvesõja diplomaatia” üks põhjuseid, miks ta sellesse ametisse ei saanud.

“Talvesõja diplomaatia” on niivõrd põhjalik ja tasakaalustatud käsitlus sõjast Soome saatuse pärast, et sellest tehakse tänaseni kordustrükke. Ühtlasi on tegu Max Jakobsoni esmatõlkega eesti keelde.

TAUNO VAHTER

ajani ennekõike võitlustega Pühal Maal. Samas olid sõjad ja ristiusu levitamine Põhjas või näiteks Hispaanias vähemalt sama kaaluga – ja kui vaadata tulemusi, siis kaalukamadki: kui Püha Maa pärast peeti aastasadu võitlusi, jäid kristlased seal lõpuks ometi alla, samas kui Põhjala ja Hispaania kuuluvad tänini kindlalt kristliku maailma rüppe.

Kui Christiansen mõistetakse asetab Põhjala ristisõjad laiemasse Euroopa ajaloo konteksti, siis eestikeelsele tõlkele on eessõna kirjutanud Tartu Ülikooli õppejõud Anti Selart, kes püüab autori avara pilgu siduda meie tavapärase, vaid kodumaa ajalooiga piirduva vaatevinkliga.

MAREK LAANE, raamatu tõlkija

Raamatud juuli – september 2004

Satu Pusa
EMME, KEDA ME TÄNA SÖÖME?

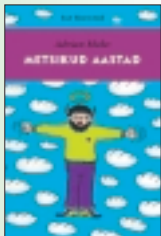
Soome keelest tõlkinud Mait Eelrand
Illustreerinud Piret Mikk
Kujundanud Irina Tammis
120 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-241-3

Iga lapsevanem on saanud oma nahal tunda, kuidas tõde lapsesuust tabab kümnesse. Bussis või kaupluse kassajärjekorras on just parasjagu nii vaikne, et igaühe kõrv kuuleb väikesest suust suurt elutõde. Selles raamatus on osa neist lastevanemate poolt kirja pandud.

Sue Townsend
ADRIAN MOLE: METSIKUD AASTAD

Inglise keelest tõlkinud Tiina Tiiman
Kujundanud Ülo Pikkov
208 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-247-2

Adrian Albert Mole laseb jälle päeviku kaudu kiigata oma liigutavalt jaburasse ellu. Ta on lõpuks ometi vähemalt füüsiliselt täiskasvanuks saanud, kuid tema kirjutatud päevaraamatu lehekülgedelt vaatab endiselt vastu juba ammu tuttav poisike. Olles viimaks hüvasti jätnud jumaldatud Pandoraga, otsib ta nüüd lohutust Bianca käte vahel ning loodab nõudepesijana töötades oma eepilisele romaanile punkti panna.

Hunter S. Fulghum
ÄRA SEDA KODUS PROOVI

Inglise keelest tõlkinud Ines Alver
Kujundanud Dan Mikkin
208 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-245-6

Tähelepanu, hulljulged trikimehed, adrenaliinisõltlased, salaagendid, hullud ja lihtsalt uudishimulikud. Selles raamatus on kirjas näiteks: kuidas erikomandoga pantvange päästa; kuidas Eiffeli tornist kõiega laskuda; kuidas läbi orkaani silma lennata; kuidas näpata “Mona Lisa”; kuidas inimpommi kahjutuks teha; kuidas püüda Loch Nessi koletist. Ema võib teid sellise raamatu eest varakult hoiatada. Kui ei, siis oleks pidanud.

Jeanette Winterson
KEHALE KIRJUTATUD

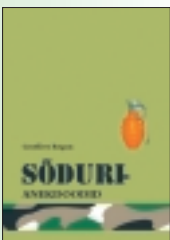
Inglise keelest tõlkinud Kätlin Kaldmaa
Kujundanud Kristjan Mändmaa
192 lk, kõva köide
sari PUNANE RAAMAT
ISBN 9985-62-246-4

Autor on kirjutanud: “Kõik mu raamatud kõnelevad piiridest ja ihast; piiridest, mida peaksime püüdma ületada, nagu näiteks hirm, seisus, nahavärv ja ootused, ning piiridest, mis määratlevad meid endid, nagu enesetunnetus jaugu. Haigus, eriti selline, nagu vähk või AIDS, murrab meie immuunsüsteemi piirid ning sunnib meile peale uue olemise viisi, mida me tihti ära ei tunne. Me jaguneme terveteks ja haigeteks osadeks.”

Geoffrey Regan
SÕDURIANEKDOODID

Inglise keelest tõlkinud Matti Piirimaa
Kujundanud Villu Koskaru
262 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-237-5

See algupärane kogumik, kus on juttu nii Taavetist ja Koljatist kui ka prints Ruperti puudlist, jagab meiega rohkesti sõjaväeeluga kaasnevaid kaksipidimõistmisi, kurioosumeid ja lõbusaid juhtumeid.

Elme Väljaste
TÄIESTI TÄISEALINE

Kujundanud Rein Seppius
304 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-244-8

Noor tütarlaps läheb välismaale lapsehoidjaks ning puutub kokku tõelise maailmaga, mis on kohati kõle, kohati kalk ja vaenulikki, kuid milles siiski leidub mitte ainult muresid, vaid ka rõõme. Kõik see kokku on aga kahtlemata elukool, mida turvaliste koduseinte vahel hankida pole võimalik.

Ken Russell, Philip Carter
IQ TESTID

Inglise keelest tõlkinud ja kohandanud Kait Kabun
Kujundanud Martin Hanson
196 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-242-1

Intelligentsuse mõõtmiseks koostatavad IQ testid on saanud tänase haridussüsteemi ning tööle värbamise protsessi igapäevaseks osaks. Sellesse IQ testide raamatusse on koondatud 400 varem avaldamata ülesannet, mis aitavad teil hinnata oma testide tegemise võimekust. Oma IQ taseme tõstmisest kas või mõne punkti võrra võib sõltuda näiteks see, kui edukalt sooritate IQ testi oma järgmisel tööintervjuul.

Max Jakobson
TALVESÕJA DIPLOMAATIA

Soome keelest tõlkinud Olavi Teppan
Kujundanud Dan Mikkin
384 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-249-9

“Talvesõja diplomaatia” esmatrükk ilmus Soomes 1955. aastal. Kõigest kümme aastat pärast Teise maailmasõja lõppu oli selle raamatu ilmumine sensatsioon. Max Jakobsoni “Talvesõja diplomaatia” on niivõrd põhjalik ja tasakaalustatud käsitlus sõjast Soome saatuse pärast, et see on ajahambale edukalt vastu pidanud ning raamatust tehakse tänaseni kordustrükke.

Eric Christiansen
PÕHJALA RISTISÕJAD

Inglise keelest tõlkinud Marek Laane
Kujundanud Tarmo Puudist
416 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-248-0

Innustatuna paavsti üleskutsest pühasse sõtta minekule vallutasid Skandinaavia valitsejad ja sõdalasmungad Soome, Eesti ja Preisimaa ning astusid alles siis õigeuskliku Novgorodi ja paganliku Leedu vastu. Need Põhjala ristisõjad on oluliselt vähem tuntud, kui Lähis-Idas peetud sõjad, kuid ometi hoopis edukamad. Nende käigus ristiusustati jäädavalt suured territooriumid ning ääremaadele toodi edukalt kõik keskaegse Lääne-Euroopa kesksed institutsioonid — kirikud, kindlused, mõisad, gildid, raadid ja feodaalne seadusandlus.

Mihhail Bulgakov
KOERA SÜDA. SAATUSLIKUD MUNAD. SAATANLIK LUGU

Vene keelest tõlkinud Edvin Hiedel ja Maiga Varik
Kujundanud Kristjan Mändmaa
264 lk, kõva köide
sari PUNANE RAAMAT
ISBN 9985-62-223-5

Kolm Mihhail Bulgakovi põõraselt fantastilist lugu, milles reaalne ja ebareaalne, nukker ja naljakas põimuvad vaimustavalt jabural moel ning inimese ja kogu maailma absurdus joonistub välja selgemini, kui ehk oodatagi oskaks. “Saatuslikud munad” ja “Saatanlik lugu” ilmusid 1925. aastal raamatus “Diaboliaad”, samal aastal valminud “Koera süda” aga põhjustas väikese tormi võimuringkondades juba enne ilmumist ning seetõttu selle väljaandmine viibis.

Henno Kõo
VÄIKE RÜÜTEL RIKARDO

Kujundanud Dan Mikkin
Illustreerinud Ülo Pikkov
144 lk, kõva köide
Sari MINU ESIMENE RAAMAT
ISBN 9985-62-250-2

Rikardo on rüütel. Tõsi küll, päris väike ja kogenematu, aga seda südikam ja rõõmsameelsem. Selles raamatus satub ta mitmesse üsna kummalisse ja kohati absurdsessegi seiklusse, millest on üht-teist kõrva taha panna nii Rikardol endal kui ka lustliku loo suurtel ja väikestel lugejatel.

Betti Alver
ÜLE SÕNADE SERVA

Koostanud Karl Muru
Kujundanud Endla Toots
pehme köide
ISBN 9985-62-251-0

Betti Alveri elav luule on möödunud sajandi Eesti värsiloomingu aegumatuid väärtusi. Käesolev kogu esitab lugejale väikese valiku Alveri lüürikast luuletaja viimast tahet väljendavas redaktsioonis.

Tänapäeva
raamatute
sügisene
soodusmüük
toimub
27. septembrist
17. oktoobrini
raamatu-
kauplustes
üle Eesti.

Jeanette Winterson on autor, keda tänapäeva briti belletristikas võiks nimetada mänguriks kirjandusväljal. Ta armastab eksperimenteerida nii oma loo edasiandmise viisi kui ka keelekasutusega. Keel ise pakub välja võimalused, autori sõnadevalik on lõpuks see, mis tema loo vastupandamatuks teeb, ja õigeid sõnu valida see naine oskab. Ta on teravmeelne, isikupärane ja leidlik sõnade sepiataja, kelle romaanide tekstid hõljuvad kusagil proosa ja poeesia vahepeal.

Jeanette Winterson on sündinud 27. augustil 1959. aastal Manchesteris ning kasvanud üles Lancashire'is töisuskliku nelipühilaste perekonna ainukese adopteeritud lapsena. Kodus, kus ei loetud midagi peale piibli ja postimüügikataloogide, taheti temast kasvatada nelipühilaste kogukonna misjonäri ning jutluste kirjutamisega alustas ta juba kaheksa-aastaselt ja kaheistaastaselt jutlustas tänavanurkadel.

Kirja pandud jumalasõna ilmutas end Jeanette'i koduski. Terve maja oli õpetuse- ja tarkusesõnu täis riputatud. Leivakoti peale oli ema käsi kirjutatud "Inimene ei ela ainult leivast". Välitualetis oli püsti seisjate kõrgusel kiri "Ära viivita Issanda käsu järgi käies" ja istujate jaoks "Issand teeb su sooled libedaks kui sulavaha". Raamatukoguraamatud ema muretsema ei pannud, need pidi laps paari nädala pärast tagastama. Küll aga tegi talle suurt muret igasugune lähedasem ja püsivam kontakt ilmaliku kirjasõnaga. Nii pidigi Jeanette raamatud oma madratsi alla peitma. Tavapärasest suures pehmeaanelisi raamatuid mahtus sinna seitskümmend seitse tükki ühe kihi kohta. Ei läinud aga kaua aega, kui voodi oli laele liiga lähedale kerkinud ja ema asjast aru sai. Raamatud said tuleroaks.

Teistsugused raamatud ja teistsugune elu oma haaret aga ei lödvendanud ning

Jeanette Winterson: kõige parem inglise keeles kirjutaja nii enda kui paljude luhejate meelest. FOTO: CORBIS/SCANPIX

Jeanette Winterson lahkuski kodust 15-aastaselt, kui tuli ilmsiks tema armusuhe tüdrukuga, kelle ta oli kõigepealt usku pööranud. 1978–81 õppis ta Oxfordis St Catherine's College'is inglise keelt ja kirjandust. Pärast ülikooli läks Londonisse õnne otsima ja õnn tuli tema esimese romaani "Oranges Are not the Only Fruit" ("Apelsinid pole ainsad viljad") ilmumise aastal

1985. Autobiograafiliste sugemetega lugu väga usklikus perekonnas üles kasvanud elava fantaasiaga tüdrukust, kes avastab enda lesbilise loomuse üsna samal moel, nagu see juhtus kirjaniku enesega, tõi kaasa nii kriitikute tähelepanu kui ka Whitbreadi auhinna aasta parima esikromaanini eest. Romaani alusel vändatud samanimeline telefilm aastal 1990 tõi kuulsust veel

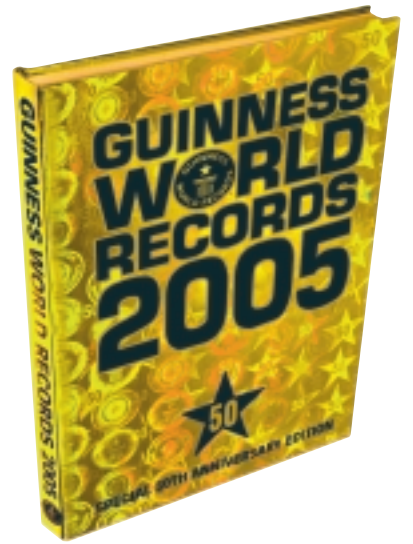
gi juurde. Eesti keeles on seni 1998. a ilmunud Wintersoni kolmas, 1987. a valminud romaan "Kirg" ("Passion").

Tema 1992. aastal ilmunud viies romaan "Kehale kirjutatud" ("Written on the Body"), oli aga tõeline pätkel kirjanduskriitikutele. Esiteks tekitas romaan oma ilmumisel suure seltskondliku kisa-kära, kuna jutustas Wintersoni romaanist tema tollase agenda. Romaan on samal ajal nii armastuskiri, armulugu kui ka filosoofiline mõtisklus inimkeha üle nii selle füüsilise olemuse aspektist kui ka sisemise mina vaatevinklist; inimese keha kui inimese kehastus.

Naisi armastava naiskirjaniku puhul on loomulikult väga palju meediakära tema seksuaalsuundumuste ja armuafääride ümber. Siiski pole see mingil määral kõigutanud Jeanette Wintersoni usku enesesse. Ta peab ennast ise "kõige paremaks inglise keeles kirjutajaks nüüdisajal" ega pelga seda avalikel esinemistel valju häälega välja öelda. Ning tõepoolest, tema laused kõlavad sageli pigem luuletuse kui jutureana, ja ta usub, et lugejad reageerivad jõulisele poeetilisele keelele enam kui ta tegelaste eksootilisusele. Palju aastaid tagasi rääkis ema Jeanette'ile, et tüdruk võib maailma päästa, ning seda usub kirjanik siiani.

Wintersoni on võrreldud usumatult paljude erinevate kirjanikega: Flannery O'Connori, Gabriel Garcia Marquezi, Italo Calvino, Milan Kundera, Virginia Woolfi ja ka Angela Carteriga. Tundub olevat väga lai ja eksitav skaala, aga tegelikult annab see üpris hea pildi Jeanette Wintersoni erinevatest sõnumi edastamisvariantidest, tema väljapaistvast ning teda teistest autoritest eraldavast romantika ja iroonia, eruditsiooni ja kire mikstuurst.

KÄTLIN KALDMAA,
raamatu tõlkija

Guinnessi maailmarekordid 50!

"Guinnessi maailmarekordid" tähistavad tänavu 50. juubelit. Eestikeelne raamat ilmub tänavu kolmandat korda, sedapuhku luksuslikus kuldse köites. Tänavuses raamatus on ka palju klassikalisi rekordeid, tabeleid rekordite arengust läbi aegade ja intervjuud kuulsate rekordiomanikega.

Möödunud aastal müüdi maailmas saja miljones eksemplar "Guinnessi maailmarekordid". Eestikeelne raamat saabub müügile oktoobri keskel, sel aastal on kaante vahele jõudnud ka üks uus eestlastega seotud rekord: ametlikult kinnitati 100x1 km teatekõndimise rekord. 100 inimest läbisid 8 tunni 45 minuti ja 40,8 sekundiga kilomeetrise teatekõndimise distantsi 2. mail 1998 Särevere staadionil Järvamaal.

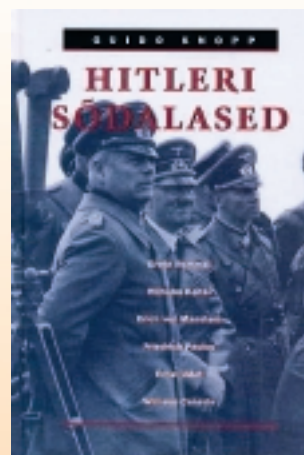
TEATMEKIRJANDUSE SOODUSMÜÜK APOLLOS

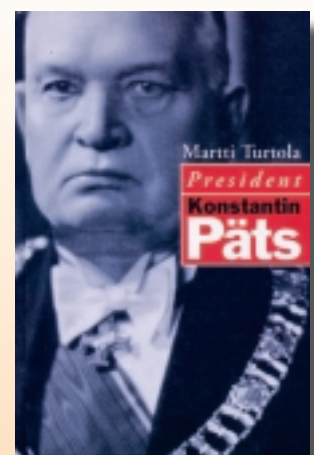
Mälumäng koduseks nuputamiseks
25.-
~~99.-~~

Jeanne d'Arc
59.-
~~250.-~~

Hitleri sõdalased
99.-
~~193.-~~

President Konstantin Päts
99.-
~~186.-~~

Apollo raamatukauplused: Tallinnas Viru 23, Tartus Ülikooli I, Pärnus Rütli 41 ja internetis www.apollo.ee

Infotelefon: 654 8485 E-R 9-17